

**INVENTARISSEN VAN HET ARCHIEF VAN DE
INTERNERINGSCENTRA VAN BREENDONK (1944-1947)
EN MECHELEN (1944-1947)
EN VAN DE GEVANGENIS TE MECHELEN (1802-1985)**

RIJKSARCHIEF TE BEVEREN

INVENTARISSEN

23

Algemeen Rijksarchief
D/1998/0531/036

Bestelnummer: Publ. 2684

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

**INVENTARISSEN VAN HET ARCHIEF VAN DE
INTERNERINGSCENTRA VAN BREENDONK (1944-1947)
EN MECHELEN (1944-1947)
EN VAN DE GEVANGENIS TE MECHELEN (1802-1985)**

door

Karel VELLE

Brussel
1998

INHOUDSOPGAVE

LIJST VAN AFKORTINGEN	7
INLEIDING	9
I. DE INSTELLINGEN EN HUN ARCHIEF	9
II. DE ARCHIEFBEWERKING	12
III. GEBRUIKSAANWIJZING	12
A. Zoekwijzer	12
B. Openbaarheid	13
IV. TOT SLOT	14
INVENTARISSEN	15
INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET INTERNERINGSCENTRUM TE BREEN- DONK (1944-1947)	15
I. ARCHIEF VAN DE DIRECTIE	16
A. Algemeen beheer	16
B. Personeel	16
C. Gebouwen	16
D. Financieel beheer	16
E. Materieel beheer	16
F. Organisatie van het interneringscentrum	16
G. Statuut van de gedetineerden	16
II. ARCHIEF VAN DE STRAFINRICHTING	16
A. Strafinrichting algemeen	16
B. Strafhuis	17
C. Huis van bewaring	17
D. Provoosthuis	17
III. ARCHIEF VAN DE DIENST BOEKHOUDING	18
A. Rekenplichtige van de strafinrichting	18
B. Rekenplichtige van de gevangenisarbeid	18
IV. ARCHIEF VAN DE MEDISCHE DIENST	18
INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET INTERNERINGSCENTRUM TE MECHE- LEN (1944-1947)	19
I. ARCHIEF VAN DE DIRECTIE	20
A. Algemeen beheer	20
B. Personeel	20
C. Gebouwen	20
D. Financieel beheer	20
E. Materieel beheer	20

F.	Organisatie van het interneringscentrum	20
G.	Statuut van de gedetineerden	20
II.	ARCHIEF VAN DE STRAFINRICHTING	20
A.	Strafinrichting algemeen	20
B.	Huis van bewaring	20
III.	ARCHIEF VAN DE DIENST BOEKHOUDING	20
A.	Rekenplichtige van de strafinrichting	20
B.	Rekenplichtige van de gevangenisarbeid	20

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE GEVANGENIS TE MECHELEN (1802-1964) 23

I.	INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE ADMINISTRATIEVE COMMISSIE BIJ DE GEVANGENIS TE MECHELEN	23
II.	INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE GEVANGENIS TE MECHELEN . . .	25
A.	Archief van de Directie	25
1.	Algemeen beheer	25
2.	Personeel	27
3.	Gebouwen	28
4.	Financieel beheer	28
5.	Materieel beheer	28
6.	Organisatie van het interneringscentrum	28
7.	Statuut van de gedetineerden	28
B.	Archief van de Strafinrichting	29
1.	Strafinrichting algemeen	29
2.	Arresthuis	38
3.	Strafhuis	39
4.	Huis van bewaring	41
5.	Provoosthuis	42
C.	Archief van de Psychiatrische Afdeling	42
D.	Archief van de Dienst Boekhouding	42
1.	Rekenplichtige van de strafinrichting	42
2.	Rekenplichtige van de regie der gevangenisarbeid	44
E.	Archief van de Bibliotheek en van de Educatieve Dienst	45
F.	Archief van de Medische Dienst	45

LIJST VAN AFKORTINGEN

A.R.	Algemeen Reglement van 30 september 1905 ¹
Bull. Strafinr.	Bulletin van het Bestuur (van de) Strafinrichtingen. Bulletin de l'Administration pénitentiaire
dl.	Deel
I.C.	Internerignscentrum
K.B.	Koninklijk Besluit
M.B.	Ministerieel Besluit
omz. D.G.	omzendbrief van de directeur-generaal van het Bestuur Strafinrichtingen
omz. M.J.	omzendbrief van de minister van Justitie
Pasin.	Pasinomie belge
R.B. 1865	Reglement betreffende de gevangenisboekhouding (omzendbrief van de Minister van Justitie van 14 februari 1865) ²
R.B. 1891	Reglement betreffende de gevangenisboekhouding (M.B. van 23 september 1891, ingevoerd op 8 december 1891 ³)
R.B. 1906	Reglement betreffende de gevangenisboekhouding (M.B. van 15 mei 1906 ⁴)
Rec.	Recueil des circulaires, instructions et autres actes émanés du Ministère de la Justice ou relatifs à ce département / Verzameling van omzendbrieven, dienstvoorschriften en andere bescheiden door het Ministerie van Justitie uitgegeven of dit departement betreffende, 1795-1973
z.d.	zonder datum

¹ *Règlement général des prisons (Ministère de la Justice)*, Brussel, Belgisch Staatsblad, 1905, 144 p. Zie verder het formulierboek *Formules relatives au service des prisons (Ministère de la Justice)*, Brussel, Belgisch Staatsblad, 1906, 761 p.

² Cf. *Comptabilité. Règlement* (Ministère de la Justice. Administration des Prisons), Brussel, Weissenbruch, 1865, 338 p.

³ *Rec.*, 1891, p. 350-381 en *Service de comptabilité. Règlement relatif à l'exécution de la loi du 15 mai 1846 basé sur les arrêtés royaux: 1° du 14 février 1865, instituant les comptables des prisons; 2° du 10 décembre 1868, réglant la gestion des deniers (recettes et dépenses); 3° du 6 décembre 1853, réglant la gestion des matières; 4° du 26 mars 1858, réglant la gestion du mobilier fourni par l'État (Ministère de la Justice. Administration des prisons)*, Brussel, A. Lesigne, 1891, vooral p. 85-318 ("nomenclature des modèles").

⁴ *Rec.*, 1906, p. 418-474 en *Instructions relatives au service des prisons (Ministère de la Justice)*, Brussel, Belgisch Staatsblad, 1906, p. 83-138.

De gebruiker van deze inventaris dient de stukken aan
te vragen als:

IC BREEN 1997, nr. ..

IC MECH 1997, nr. ..

SI MECH 1997, nr. ..

"IC BREEN 1997" staat voor Interneringscentrum
te Breendonk (neerlegging 1997)

"IC MECH 1997" staat voor Interneringscentrum
te Mechelen (neerlegging 1997)

"SI MECH 1997" staat voor Strafinrichting
Mechelen (neerlegging 1997)

INLEIDING

I. DE INSTELLINGEN EN HUN ARCHIEF

Deze inventaris heeft betrekking op het archief van drie instellingen: de interneringscentra van Breendonk (1944-1947) en Mechelen (1944-1947) en de gevangenis van Mechelen (1802-1985).

Na de bevrijding werd het kamp van Breendonk (*Auffanglager Breendonk*) 'omgevormd' tot interneringscentrum voor verdachten die door verzetslieden werden bewaakt¹. Het interneringscentrum van Breendonk heeft twee jaar gefunctioneerd: van eind 1944 tot eind 1946. Het centrum werd krachtens de omz. D.G. van 27 november 1946², met ingang van 31 december van dat jaar, opgeheven. De nederlandstalige veroordeelden die volgens de classificatievoorschriften van december 1945 voor Breendonk bestemd waren, werden vanaf 1947 overgebracht naar de gevangenis te Turnhout (voor de tot levenslang veroordeelden) en naar het I.C. Hemiksem (voor de overige veroordeelden). De franstaligen werden volgens dezelfde logica verwezen hetzij naar de gevangenis te Nijvel, hetzij naar het interneringscentrum Nimy. De archieven van het I.C. Breendonk (naar verluidt: "drie kisten") kwamen via het I.C. Hemiksem in de gevangenis te Mechelen terecht³. Het archief van het I.C. Breendonk raakte volledig vermengd met het archief van de strafinrichting. Van het archief van het I.C. Breendonk zijn de volgende bescheiden gelukkig bewaard gebleven: stukken i.v.m. personeelszaken, een steekkaartsysteem, de indictateur en het dagboek van in- en uitgeschreven gedetineerden, enkele naamlijsten van gevangenen, opsluitingdossiers (zij het fragmentarisch), het dagboek van de kampgeneesheer en tenslotte de rollen van het strafhuis, van het huis van bewaring en van het provoosthuis.

Over het I.C. Mechelen is niet veel bekend⁴. De langgestrafte incivieken (langer dan 20 jaar) die er werden opgesloten werden in uitvoering van de omz. D.G. van 11 februari 1946 overgebracht naar de gevangenis te Mechelen⁵. Buiten enkele boekhoudkundige registers zijn voor

¹ Over het kamp van Breendonk zie bv. het recent verschenen fotoboek *Breendonk. Het begin. Breendonk. Les débuts*, Brussel, SOMA/CEGES, 1997 en verder MOREL M.-R., *Het nationaal gedenkteken van het Fort van Breendonk*, Leuven, KUL (onuitg. lic. verh.), 1995 en VERREYDT H., *Uit het dossier Breendonk*, z.p., NKB Vlaams Brabant, 1986, 70 p.

² *Rec.*, 1946, p. 322-323.

³ Dit blijkt o.m. uit een kantschriftje dat het hoofdbestuur op 3 november 1947 stuurde naar de directie van het I.C. Hemiksem (Rijksarchief Beveren, *Archief van het Interneringscentrum te Hemiksem*, nr. 5). Met dank aan B. Rzoska voor deze aanvulling.

⁴ Over het I.C. Mechelen vindt men bv. geen informatie bij PAUWELS W., *De bevrijdingsdagen in 194. Honderd dagen tussen anarchie en burgeroorlog. De geheime rapporten van François-Louis Ganshof (1895-1980)*, Antwerpen, De Nederlanden, 1994 (voornamelijk handelend over Oost- en West-Vlaanderen) en SEBERECHTS S., *Ieder zijn zwarte. Verzet, collaboratie en repressie*, Leuven, Davidsfonds, 1994, p. 119-129 ("Kampen, interneringscentra en gevangenissen"). Over Mechelen na de oorlog is er o.m. DELOOSERE S., *Het Mechels oorlogsverhaal (1938-1946)*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling K.U.L. (E. Lamberts-M. Van den Wijngaert), 1989.

⁵ *Rec.*, 1946, p. 44-45.

het I.C. Mechelen bewaard gebleven: stukken i.v.m. het personeelsbeheer, een steekkaartsysteem, de indicateur van in- en uitgeschreven gedetineerden, enkele pakken opsluitingsdossiers en twee rollen die vermoedelijk door het I.C. Mechelen werden gevormd.

Ook de geschiedenis van de strafinrichting te Mechelen moet nog grotendeels geschreven worden. De informatie ligt voornamelijk opgeslagen in (fragmenten van) het gevangenisarchief dat in de lente van 1997 bij het Rijksarchief te Beveren werd neergelegd, alsook in het archieven van de provincie Antwerpen, van het parket te Mechelen en van het Bestuur van Bruggen en Wegen (afdeling "bâtiments civils")⁶. Sinds de Franse Tijd deed de gevangenis te Mechelen dienst als arresthuis van het gerechtelijk arrondissement. In de lente van 1871 werd de administratieve procedure gestart voor de bouw van een nieuwe celgevangenis te Mechelen op de terreinen buiten de Koepoort die door het Bureel van Weldadigheid aan de Staat werden verkocht. De bouw duurde van 17 augustus 1871 tot eind januari 1874. De *maison d'arrêt cellulaire* van Mechelen werd in maart 1874 in gebruik genomen⁷.

Wat de organisatie van de gevangenis en het gevangenisregime betreft, kan verwezen worden naar de omzendbrief van de minister van Justitie van 16 december 1869, houdende de voorlopige toepassing van het algemeen gevangenisreglement van 6 november 1855 op een aantal gevangenen zonder celregime, waaronder die van Mechelen⁸. Op 11 september 1873 keurde de minister van Justitie het bijzonder reglement van de nieuwe celgevangenis van Mechelen goed. Het reglement werd evenwel niet gepubliceerd⁹.

Om de overbevolking in een aantal arresthuizen tegen te gaan besloot de minister op 20 januari 1890 het arresthuis van Mechelen uit te breiden met een *quartier de désencombrement* voor mannen, in het bijzonder bestemd voor passanten, bedelaars en landlopers en kortgestraften. In augustus 1947 werd de strafinrichting uitgebreid met een afdeling voor recidivisten die van de strafinrichting van Sint-Gillis werd overgeheveld¹⁰. Bij K.B. van 8 februari 1952 werd de speciale afdeling voor geïnterneerde recidivisten en gewoontemisdadigers (*psychiatrische afdeling*) van de gevangenis van Mechelen overgebracht naar de strafinrichting te Merksplas¹¹. Voor de zgn. tuchtlozen onder hen, voor wie geen plaats was in een half-open inrichting, werd in juni 1953 in de gevangenis te Gent een bijzondere afdeling ingericht voor antisociale geïnterneerde recidivisten en gewoontemisdadigers. De tweede afdeling die in de gevangenis te Mechelen voor de veroordeelde antisociale recidivisten was voorbehouden, moest in oktober 1953 gesloten worden omdat het arbeidsvolume in deze inrichting te beperkt was. De afdeling werd overgebracht naar de gevangenis te Brugge, die inzake gevangenisarbeid meer mogelijkheden bood¹².

Ondertussen werd op 1 oktober 1957 in de Mechelse strafinrichting een bijzondere afdeling geopend voor veroordeelden uit hoofde van niet-intentionele misdrijven (daders van onvrijwillige inbreuken)¹³. Het ging in hoofdzaak om personen veroordeeld wegens verkeersongevallen en om personen veroordeeld wegens een niet-opzettelijk wanbedrijf (doding en toebrengen van verwondingen wegens onvoorzichtigheid of gebrek aan voorzorgen). De bedoeling van het Bestuur (voor) Strafinrichtingen was deze categorie gedetineerden van de andere veroordeelden van gemeen recht

⁶ Zie verder Rijksarchief Antwerpen, *Archief van de provincie Antwerpen*, reeks J, nr. 86 A en B en nr. 87 A en B (periode 1831-1839), Rijksarchief Beveren, *Archief van het parket te Mechelen*, meer bepaald de verzameling inkomende en uitgaande briefwisseling betreffende het gevangeniswezen (nog niet geïnventariseerd), en Algemeen Rijksarchief, *Archief van het Ministerie van Openbare Werken*, reeks VI "bâtiments civils", nr. 14 (dossier over de bouw van de gevangenis, 1871-1894).

⁷ Met dank aan Axel Vaeck van het stadsarchief Mechelen.

⁸ *Rec.*, 1867-1869, p. 589.

⁹ *Rec.*, 1873-1875, p. 147.

¹⁰ Omz. D.G. van 9 augustus 1947 (106 R/I/1), in *Bull. Gevang.*, 1947, p. 136 en in *Rec.*, 1947, p. 134-135.

¹¹ Zie de korte vermelding in *Rec.*, 1952, p. 36-37.

¹² VAN HELMONT M., *Bedrijvigheid der Gevangenen in 1953*, in *Bull. Gevang.*, 1954, p. 124.

¹³ Zie omz. D.G. van 25 september 1957 (723 R/I), in *Bull. Strafinr.*, 1957, p. 276; omz. D.G. van 27 oktober 1959 (791 R/I), in *Bull. Strafinr.*, 1959, p. 339 en *Bedrijvigheid van het Bestuur der Strafinrichtingen. Vijfjarig verslag 1955-1960*, in *Bull. Strafinr.*, 1960, XIV, p. 370

te scheiden. Het regime van de "niet-intentionelen" waren: goede huisvestingsvoorwaarden (cellen met nieuwe meubelen en met stromend water, goede hygiënische voorzieningen, gemeenschappelijke eetzaal, vergader- en ontspanningszaal), aan de individuele gevallen aangepaste bezigheden, enz. Directeur-generaal J. Dupreel besloot op 8 april 1966 de afdeling voor wegens niet-opzettelijke wanbedrijven veroordeelde personen over te hevelen naar het penitentiair schoolcentrum te Hoogstraten¹⁴.

In de verzamelinventaris van gevangenisarchieven uit 1981 was een inventaris opgenomen van de "gevangenis te Mechelen"¹⁵. De inventaris had betrekking op vier meter archief dat door het parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg werd overgedragen. Bij nader onderzoek betrof het wel degelijk parketarchief: dagverslagen (1832-1875)¹⁶ en maandelijkse staten van gevangenen (1814-1850)¹⁷ die door de gevangenisdirectie ambtshalve aan de procureur des Konings werden overgemaakt.

Het archief van de gevangenis van Mechelen, waarvan de inventaris nu voorligt, werd in twee fasen aan het Rijksarchief overgedragen. In 1990 verwierf het Rijksarchief enkele rollen betreffende de politieke gevangenen uit de periode 1914-1918 en afkomstig van het Bestuur van Oorlogsschade van het Ministerie van Volksgezondheid. Tijdens de inspectie van het Rijksarchief van de instelling, op 1 juli 1996, werd een groot deel van het 19de-eeuws archief van het arresthuis van Mechelen in grote wanorde aangetroffen in een kleine bergruimte van de gevangenis. Een aanzienlijk aantal bescheiden verkeerden in slechte staat, o.a. de opsluitingsdossiers en de bevolkingsregisters. De bescheiden die voor bewaring in aanmerking kwamen en ouder waren dan 1951 werden op 10 september 1997 bij het Rijksarchief te Beveren neergelegd.

De notulen van de administratieve commissie bij de gevangenis te Mechelen zijn voor de periode 1817-1983 fragmentarisch bewaard gebleven¹⁸. Het archief van de gevangenis te Mechelen kan als waardevol bestempeld worden. Voor de onderzoekers van de institutionele geschiedenis zijn vooral het kopieboek (1854-1911), de reeks registers met dienstbevelen (1899-1949) en de 'stamboeken' van het personeel (2de helft 19de-begin 20ste eeuw) interessant. Voor de geschiedenis van criminaliteit, strafrecht en strafuitvoering komen de volgende reeksen in aanmerking: de registers van morele verslaggeving (1899-1924), de vrijwel volledige reeks opsluitingsdossiers (1867-1950¹⁹) en de verschillende reeksen inschrijvingsregisters of gevangenisrollen. Het volstaat hier te verwijzen naar de rollen van het arresthuis (1802-1958²⁰), de rol van de politiek gedetineerden (1914-1918, 1943-1944), de rol van het strafhuis (1808-1950²¹), de rol van het huis van bewaring (1817-1954²²) en de rol van de veroordeelden door de 'Politie-rechtbanken' van het arrondissement Mechelen (1860-1872). De historici van de prijzen en lonen zullen vooral opgetogen zijn over de informatie die geboden wordt door: de dagboeken van

¹⁴ Zie verder DE VLIÉGER L., *Inbreuken op de verkeersvoorschriften en niet-intentionele misdrijven*, in *Bull. Strafinr.*, 1957, p. 305-313; KERKHOF P., *Afdeling voor veroordeelden wegens niet-opzettelijke misdrijven in de gevangenis te Mechelen*, in *Bull. Strafinr.*, 1960, XIV, p. 83-90; VAN DEN KERCKHOVE G., *Een sectie voor niet-opzettelijke misdrijfplegers in de gevangenis te Mechelen*, in *Bull. Strafinr.*, 1959, p. 3-10; VAN HELMONT M., *Enkele recente penitentiaire verwezenlijkingen*, in *Bull. Strafinr.*, 1958, p. 212-216.

¹⁵ COLE A., *Inventaris van het archief van de gevangenis van Mechelen*, in *Inventarissen van gevangenisarchieven*, Brussel, 1981, p. 175-180.

¹⁶ De dagverslagen vermeldten aanvankelijk de naam, voornaam, leeftijd en beroep, geboorteplaats en geboortedatum van elke persoon die in de gevangenis werd opgesloten, en gaven een gedetailleerd overzicht over de samenstelling van de gevangenisbevolking. Vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw bleef het dagverslag beperkt tot het overzicht van de samenstelling van de bevolking van de strafinrichting.

¹⁷ *États des condamnés, prévenus et autres individus détenus en la maison d'arrêt de Malines*.

¹⁸ De notulen van de commissie (periode 1943-1983) werden samen met een partij brieven uit de periode 1938-1985 door het parket van de procureur des Konings aan het Rijksarchief overgemaakt.

¹⁹ De reeks vertoont slechts enkele leemten: 1871-sept. 1887, april-juni 1914, nov.-dec. 1915 en okt. 1939-juni 1940.

²⁰ De jaren 1817-1832 ontbreken.

²¹ De jaren 1826-1827, 1912-1915, sept. 1939-juni 1940 ontbreken.

²² Leemte voor de jaren: 1831-1837.

ontvangst en uitgaven voor order (uitgangskassen) (1866-1881) en de factuurboeken van verkopen en overdrachten (1866-1958). Vanuit archivistisch oogpunt moet gewezen worden op het belang van de twee archiefinventarissen uit de late 19de en de eerste helft van deze eeuw²³. Ook voor andere strafinrichtingen zijn er archiefinventarissen bewaard gebleven (Hasselt, Tongeren e.a.). Uit deze inventaris blijkt de vroegere ordening van het gevangenisarchief. De reeksen werden gemerkt door een letter. In het geval van de gevangenis van Mechelen stond de letter "A" voor de rollen van het strafhuis, de letter "B" voor de rollen van het arresthuis, de letter "E" voor de registers van de financiële boekhouding (*la comptabilité des deniers*). De inventaris geeft bovendien een goed inzicht in alle soorten bescheiden die door de gevangenisadministratie ooit werden gevormd of ontvangen maar werden vernietigd (rekeningen, facturen, bestel- en leveringsbonnen, allerlei hulpregisters en reeksen 'losse' staten, magazijnboeken, werklijsten, kwitanties van door gedetineerden geleverde arbeidsprestaties, rekeningen-courant van ondernemers e.d.). In de inventaris vonden we het bewijs van de vernietiging van bv. de grootboeken voor de jaren 1892-1904, van de individuele werkboekjes (*livrets de travail*) van de gedetineerden (1909-1912), van de minuten van de statistieken (1908-1921) en van de dag- en maandverslagen (jaren 1899-1940). Het systematisch doornemen van de archiefinventaris stelde ons tenslotte in de gelegenheid de leemten in het overgedragen archief op te sporen. Uit de inventaris die in 1909 in gebruik werd genomen blijkt bv. dat op dat ogenblik het dagboek van de gevangenisdirecteur nog in het archief aanwezig was, alsook het register van overlijdens (1845-1910) en de briefwisseling met het *comité de patronage*, bescheiden die sindsdien jammer genoeg verloren zijn gegaan. Men kan zondermeer aannemen dat op het ogenblik dat de archiefinventaris niet meer gebruikt werd als instrument voor het archiefbeheer in de gevangenis (ca. 1940-1950), de archiefzorg met rasse schreden bergafging. De Archiefwet van 1955 en het Archiefbesluit van 1957 hebben aan deze situatie klaarblijkelijk niet veel kunnen verhelpen.

II. DE ARCHIEFBEWERKING

De hoofdingeling van de inventaris werd opgebouwd volgens de organisatiestructuur van de archiefvormer, voornamelijk omdat een strafinrichting doorgaans een stabiele organisatiestructuur kent. Een ordening naar functies, taken of activiteiten lag minder voor de hand. Tijdens de eerste sorteerbeurt werden de ontstane entiteiten gerangschikt overeenkomstig de grote afdelingen van het indelingsschema. Verdwaalde stukken werden op hun plaats gelegd, de chronologische orde van de dossiers en de registers hersteld. Na de overbrenging naar het Rijksarchief werden nog enkele stukken voor vernietiging aangeduid. Het betrof o.m. enkele registers van processen-verbaal i.v.m. de voorwaardelijke invrijheidstelling (model nr. 79), magazijnboeken nr. 222 (art. 200 R.B. 1906), inventarissen van het meubilair, agenda's van inkomende en uitgaande briefwisseling en verschillende pakken vonnisuittreksels en vorderingen voor transport of 'uithaling' van gevangenen, minuten van vorderingen voor de levering van geneesmiddelen (model nr. 207 - art. 187 R.B. 1906). De dossiers van het antropologisch laboratorium van de strafinrichting, die in de zomer van 1996 bij een bezoek aan de strafinrichting te Merksplas werden 'ontdekt', werden kort daarop vernietigd omdat ze zich in een zeer slechte materiële toestand bevonden.

III. GEBRUIKSAANWIJZING

A. Zoekwijzer

Met de inventarisatie van het archief van de interneringscentra van Breendonk en Mechelen,

²³ Zie p. 26, inventarisnummers 82 en 83.

althans van fragmenten die bewaard zijn gebleven, wordt de informatie over repressieperiode verder toegankelijk gemaakt. Het archief van het arresthuis te Mechelen kan voor menig onderzoek nuttig zijn. Voor de sociale geschiedenis zijn de gevangenisrollen, de registers van de morele verslaggeving (morele boekhouding) en de opsluitingsdossiers van uitzonderlijke waarde. De informatie die onderzoekers in het archief van de gevangenis te Mechelen aantreffen zal ongetwijfeld andere bronnen aanvullen (het archief van de rechtbanken van het gerechtelijke arrondissement bv.).

De meest geraadpleegde bescheiden van een gevangenisarchief zijn ongetwijfeld de opsluitingsregisters of gevangenisrollen. Iemand die op zoek is naar informatie over één of meerdere gedetineerden moet zich vooraf de volgende onderzoeksvragen stellen. Werden betrokken personen in voorlopige hechtenis genomen (voor welke feiten, door welke instantie en op grond van welke akte) of werden zij in hechtenis genomen na een veroordeling door een rechtbank? In dit laatste geval is het van belang te weten door welke rechtbank betrokkenen werden veroordeeld. Een voorbeeld moet een en ander verduidelijken.

Wie snel een overzicht wil krijgen van personen die ooit met de justitie in aanraking kwamen en in een bepaald jaar opgesloten werden, moet de rollen van de verschillende afdelingen van de gevangenis inkijken. Indien de onderzoeker op zoek is naar een specifieke naam kan hij zich uiteraard behelpen met de handige alfabetische klappers die bij de meeste rollen (achteraan of voorin) zijn ingebonden.

Voor zij die over enige aanknopingspunten uit literatuur, uit andere archiefbestanden of uit een gerechtelijk dossier beschikken, kan een datum van een arrestatie of een gerechtelijke uitspraak belangrijk zijn. Iemand die via andere bronnen weet dat de gezochte persoon in verdenking werd gesteld of beklaagd werd wegens het plegen van een misdaad (of van andere feiten die door criminele straffen werden bestraft), uiteraard voor zover de rechtbank van Mechelen in die zaak bevoegd was, dan werd de betrokken persoon eerst opgesloten in het arresthuis. Indien de Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel in de zaak een beschikking tot gevangenneming (*une ordonnance de prise de corps*) lastens die persoon nam, dan werd deze overgebracht naar het justitiehuis van Antwerpen waar hij (zij) op zijn definitieve berechting wachtte²⁴. Na een eventuele veroordeling, bv. bij arrest van het Hof van Assisen, werd betrokkene verwezen naar een instelling voor strafuitboeting. In het geval van een crimineel veroordeelde kon dit, afhankelijk van de op dat ogenblik vigerende classificatievoorschriften, bv. de centrale gevangenis van Gent zijn. Zij die een correctionele straf opliepen 'verhuisden' van het arresthuis naar het *strafhuis*. Telkenmale het juridisch statuut van een gedetineerde wijzigde, dient de onderzoeker dus andere rollen te raadplegen. In de gevangenisrol wordt elke gedetineerde in chronologische volgorde ingeschreven. De rol bevat naast de 'klassieke' informatie i.v.m. de identificatie van de verdachte, beschuldigde of veroordeelde, ook gegevens over de ten laste gelegde feiten, data van gerechtelijke uitspraken en de eventuele data van ontslag uit de gevangenis of van overbrenging naar een andere instelling. In de meeste gevallen is het relatief makkelijk om een veroordeelde gedurende zijn ganse penitentiaire 'loopbaan' te volgen.

De namen en de rolnummers van de in- en uitgeschreven gedetineerden worden dagelijks ingeschreven in de zgn. dagboeken (model nr. 47). Deze dagboeken zijn voor de gevangenis van Mechelen slechts voor de periode na 1919 voorhanden.

De reeks registers van de morele verslaggeving (de zgn. "registers der morele reken-dienst", vanaf 1899) is nog rijker aan gegevens dan de gevangenisrollen. De enige beperking is dat deze registers enkel werden gehouden voor correctioneel veroordeelden. Deze archiefbescheiden bevatten naast de identificatiegegevens van de gedetineerden (rolnummer van het strafhuis, naam, voornamen, leeftijd, geboorteplaats en -datum, laatste woonplaats, beroep, antropometri-

²⁴ Zie RZOSKA B. en VELLE K., *Inventaris van het archief van de gevangenis te Antwerpen (1798-1986) (Rijksarchief te Beveren. Inventarissen, 15)*, Brussel, 1997, nrs. 789-806.

14 - Inleiding

sche gegevens) de volgende informatie: datum van de aanhouding, datum van de veroordeling, informatie over andere veroordelingen, de aard, duur, begin en einde van de strafuitboeting, bijzondere opmerkingen over de periode van de strafuitboeting (incidenten, ontsnappingen, tuchtmaatregelen), bijzondere inlichtingen van lokale besturen (over burgerlijke stand, beroep, godsdienstige overtuiging, bestaansmiddelen) en informatie over de morele en fysieke gesteldheid van de gedetineerde tijdens zijn (haar) verblijf in de gevangenis.

B. Openbaarheid

Stukken uit dit archief die ouder zijn dan 100 jaar zijn openbaar en kunnen bijgevolg vrij worden ingezien in de leeszaal. Voor bescheiden jonger dan 100 jaar is de volgende regeling van kracht. In afwachting van een definitieve regeling betreffende de raadpleegbaarheid van bescheiden van de penitentiaire instellingen is voor de raadpleging ervan een voorafgaandelijke schriftelijke toelating nodig van de directeur-generaal van het Bestuur Strafinrichtingen (Eversstraat 2-8, 1000 Brussel). In het verzoekschrift, gericht aan de directeur-generaal, zet de onderzoeker op een omstandige manier uiteen welke bescheiden jonger dan 100 jaar hij wenst te raadplegen en om welke redenen hij die wenst in te zien.

IV. TOT SLOT

Tot slot past het een woord van dank te richten tot de heren Johan Buyle, Luc Heerwegh, Sven Heusequin, Jürgen Cazaux en Jean-Pierre Lescroart, die instonden voor de verpakking, de etikettering en de plaatsing van de bescheiden.

INVENTARISSEN

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF

VAN HET

**INTERNERINGSCENTRUM
TE BREENDONK**

(1944-1947)

IC BREEN 1997

I. ARCHIEF VAN DE DIRECTIE

A. Algemeen beheer

1. Register van dienstbevelen (model nr. 51 - art. 170 A.R.). 1945 sept. 26-1946 mei 24, 1 deel.
2. Dagverslagen (model nr. 7 - art. 31 A.R.). 1946 apr. 1-1946 aug. 30, 1 omslag.
3. Dagverslagen ("stand en loop van de bevolking"). 1946 jan. 1-1947 jan. 15, 1 pak.

B. Personeel

4. Stukken betreffende kandidaatstellingen. 1945, 1 pak.
5. Personeelsdossiers. 1944-1945, 1 omslag.
6. Dienstregeling van het personeel. 1945 juni-1945 sept. 3, 1 deel.

C. Gebouwen

D. Financieel beheer

7. Notities betreffende de boekhouding. 1945 febr.-dec., 1 omslag.

E. Materieel beheer

F. Organisatie van het interneringscentrum

G. Statuut van de gedetineerden

8. Notulen van de personeelsconferentie (model nr. 68 - art. 288 A.R.). 1945 mei 30-1946 nov. 29, 1 deel.
9. Processen-verbaal betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling (model nr. 79 - art. 328 A.R.). 1945 aug. 30-1946 sept. 7, 1 deel.

II. ARCHIEF VAN DE STRAFINRICHTING

A. Strafinrichting algemeen

10. Bevolkingsregister. 1945 jan.-1947 jan., 1 deel.
11. Indicateur van de in- en uitgeschreven gedetineerden (*Registre indicateur d'entrée et de sortie des détenus*; model nr. 29). 1945 jan. 26-1947 jan. 18, 1 deel.
- 12-13. Dagboek van in- en uitgeschreven gedetineerden (*Journal nominatif des détenus entrés et sorties*, model nr. 47). 1944-1947, 2 dln.
 12. 1944 dec. 30-1946 aug. 24
 13. 1946 aug. 25-1947 jan. 17
- 14-15. Register van ontslagen gedetineerden. 1945-1946 (1959), 2 dln.
 14. 1945
Voor de periode 1946-3 september 1959 werd dit register ook als een kladregister ('fixatieboek') gebruikt voor de registratie van de 'uithalingen' van gedetineerden, van de regimekeuzes, van de voorwaardelijke invrijheidstellingen e.d. Op de rug van het boekdeel staat 'ICB fixatieboek' vermeld.
 15. 1946

Voor de periode 1947-1958 werd dit register als fixatieboek' gebruikt. Op de rug van het boekdeel valt 'ICB fixatieboek' te lezen.

16. Alfabetische tafel op naam van gedetineerden. z.d., 1 deel.
De tafel vermeldt enkel de namen van de gedetineerden en hun stamboeknummer. Sommige namen vindt men ook terug in de indicator nr. 29 (zie hierboven nr. 11).
17. Naamlijst van uitgeschreven gedetineerden. 1946 dec. 6-1946 dec. 13, 1 deel.
De alfabetische lijst vermeldt namen van gedetineerden die in december 1946 naar verschillende andere interneringscentra (Hemiksem, Nimy) en gevangenissen werden overgebracht. De lijst vermeldt naam, voornaam, datum van ontslag (transport) en bestemming.
18. Naamlijst van gedetineerden volgens hun beroep. z.d. (begin 1946), 1 deel.
Het register der beroepen uitgeoefend door de criminele en correctionele veroordeelden wegens gebrek aan burgertrouw werd aangelegd in uitvoering van de omzendbrief van directeur-generaal P. Cornil van 14 december 1945 (*Rec.*, 1945, p. 270-273).
19. Register van aan de gedetineerden opgelegde straffen (model nr. 62 - art. 271 A.R.). 1945 januari 12-1946 nov. 29, 1 deel.
20. Register betreffende de bezittingen die toebehoren aan de overgebrachte gedetineerden (model nr. 118). 1945 febr. 14-1947 jan. 18, 1 deel.
21. Uitgaande briefwisseling i.v.m. de overbrenging van gedetineerden naar andere strafinstellingen en bijhorende stukken. 1946, 1 pak.
Het betreft voornamelijk doorslagen van transfertberichten.
- 22-23. Steekkaartsysteem. z.d., 2 pakken.
Deze steekkaarten zijn alfabetisch gerangschikt op naam van de gedetineerden en bevatten de volgende informatie: naam, voornaam en nationaliteit van de gedetineerde, geboortedatum en -plaats, namen van vader en moeder, burgerlijke stand, woonplaats, datum van opname en ontslag en reden van ontslag.
22. A-L
23. M-Z
- 24-28. Opsluitingsdossiers. 1945 sept.-1946 okt., 5 pakken.
24. 1945 sept.
25. 1945 okt.
26. 1946 febr.-apr.
27. 1946 mei
28. 1946 juni-okt.

B. Strafhuis

29. Rol. 1944 dec. 30-1946 dec. 4 (nrs. 1-823), 1 deel.
Deze rol werd ondertekend door de gouverneur van de provincie Antwerpen.

C. Huis van bewaring

30. Rol. 1944 dec. 30-1946 maart 28 (nrs. 1-308), 1 deel.
Deze rol werd ondertekend door de gevangenisdirecteur.

D. Provoosthuis

31. Rol. 1944 dec. 30-1946 nov. 27 (nrs. 2000-3342), 1 deel.

Deze rol werd ondertekend door de krijgsauditeur van de provincie Luik.

III. ARCHIEF VAN DE DIENST BOEKHOUDING

A. Rekenplichtige van de straffenrichting

- 32. Kasboek (*Livre de caisse*) (model nr. 182 - art. 95 R.B. 1906). 1945 mei 2-1947 dec. 31, 1 deel.
- 33. Factuurboek van aankopen en uitgaven (model nr. 169 - art. 59 R.B. 1906). 1944 (okt.)-1946, 1 deel.
- 34. Factuurboek van verkopen en overdrachten (*Facturier des ventes (et cessions)*): model nr. 160 - art. 39 R.B. 1906). 1945 juni 2-1946 (sept.), 1 deel.
- 35. Dagboek van ontvangsten en uitgaven voor order (uitgangskassen) (model nr. 163 - art. 49 R.B. 1906). 1945 jan. 25-1947 dec. 9, 1 deel.
- 36. Staat van ontvangsten en uitgaven (model nr. 183 - art. 103 R.B. 1906). 1945-1946, 1 omslag.

B. Rekenplichtige van de gevangenis

- 37. Dagboek van ontvangsten (*Journal de recette*) (model nr. 15 - R.B. 1865; model nr. 9 - art. 47 R.B. 1891; model nr. 162 - art. 41 R.B. 1906). 1946, 1 deel.

IV. ARCHIEF VAN DE MEDISCHE DIENST

- 38. Dagboek van de geneesheer (model nr. 97 - art. 408 A.R.). 1945 febr. 9-1946 dec. 13, 1 deel.
- 39. Maandverslagen betreffende de voedings- en gezondheidstoestand van gedetineerden (minuten). 1945 maart-1946 aug., 1 omslag.
- 40. Dossier betreffende gedetineerden die lijden aan waterzucht. 1945-1946, 1 omslag.

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF

VAN HET

**INTERNERINGSCENTRUM
TE MECHELEN**

(1944-1947)

IC MECH 1997

I. ARCHIEF VAN DE DIRECTIE

A. Algemeen beheer

1. Ingekomen brieven. 1944 okt. 1-1945 maart 31, 1 deel.
2. Dagverslagen (model nr. 7 - art. 31 A.R.). 1945 jan. 21-1946 mei 2, 1 pak.

B. Personeel

3. Documentatie i.v.m. personeelsbeheer. 1944-1946, 1 pak.
Bevat informatie over de aanwerving en bevordering van (tijdelijk) personeel, wedden en vergoedingen, kledij, verloven, e.d.
4. Stukken betreffende kandidaatstellingen voor de betrekking van tijdelijke bewaarders. 1944-1945, 1 pak.
Bevat o.a. getuigschriften i.v.m. lidmaatschap van verzetsbewegingen.
5. Personeelsdossiers. 1944-1946, 1 pak.

C. Gebouwen

D. Financieel beheer

E. Materieel beheer

F. Organisatie van de gevangenis

G. Statuut van de gedetineerden

II. ARCHIEF VAN DE STRAFINRICHTING

A. Strafinrichting algemeen

- 6-7. Indicateur van de in- en uitgeschreven gedetineerden (*Registre indicateur d'entrée et de sortie des détenus*: model nr. 29). 1945-1946, 2 dln.
 6. 1945 maart 18-1945 juli 16
 7. 1945 juli 17-1946 mei 3
8. Lijsten van uitgeschreven gedetineerden (model nr. 111). 1944 okt. 18-1946 mei 2
- 9-10. Steekkaartsysteem. z.d., 2 pakken.
De steekkaarten zijn alfabetisch gerangschikt op naam van de gedetineerden en bevatten de volgende informatie: naam, voornaam, geboorteplaats en -datum, woonplaats, data van opsluiting en ontslag, de eventuele reden van het ontslag (strafeinde bv.) en de bestemming na het ontslag uit het I.C. (bv. "overgebracht naar de gevangenis"). Zij bieden toegang tot de rollen en tot de opsluitingsdossiers.
 9. A-R
 10. S-Z
- 11-15. Opsluitingsdossiers. z.d. (1945-1946), 1 omslag en 4 pakken.
De opsluitingsdossiers zijn slechts fragmentarisch bewaard gebleven. Zij werden alfabetisch geordend op naam van de gedetineerde.
 11. B
 12. D
 13. SA-SC
 14. SE-SM

15. VA-VR

B. Huis van bewaring

16. Rol. 1945 okt. 12-1946 (maart), 1 deel.

Deze rol draagt geen titelblad en is naar alle waarschijnlijkheid afkomstig van het I.C. Mechelen. Het gros van de gedetineerden die in de rol werden ingeschreven werden tijdens de maand januari 1946 opgesloten en verlieten de instelling tijdens de maanden februari en maart van 1946.

17. Rol. 1945-1946 maart 25 (nrs. 1-416), 1 deel.

Deze rol draagt evenmin een titelblad en is eveneens naar alle waarschijnlijkheid afkomstig van het I.C. Mechelen. De 416 gedetineerden werden in deze rol in alfabetische volgorde ingeschreven.

III. ARCHIEF VAN DE DIENST BOEKHOUDING

A. Rekenplichtige van de strafinrichting

18. Dagboek van ontvangsten (model nr. 162 - art. 41 R.B. 1906). 1946 jan. 1-juni, 1 deel.

19. Factuurboek van verkopen en overdrachten (model nr. 160 - art. 29 R.B. 1906). 1946 jan. 1-april, 1 deel.

20. Dagboek van ontvangsten en uitgaven voor order (model nr. 163 - art. 49 R.B. 1906). 1946 jan. 1-juli 31.

21-22. Factuurboek van aankopen en uitgaven (model nr. 169 - art. 59 R.B. 1906). 1946-1947, 2 dln.

21. 1946 jan.

22. 1946 jan.-1947 juni

B. Rekenplichtige van de Regie van de gevangenisarbeid

23. Dagboek van ontvangsten (model nr. 162 - art. 41 R.B. 1906). 1946, jan. 1-apr., 1 deel.

24. Factuurboek van verkopen en overdrachten (model nr. 160 - art. 29 R.B. 1906). 1946 jan. 1-aug.

25. Factuurboek van aankopen en uitgaven (model nr. 169 - art. 59 R.B. 1906). 1946 jan. 1-maart 29.

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF

VAN DE

GEVANGENIS TE MECHELEN

(1802-1985)

SI MECH 1997

I. INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE ADMINISTRATIEVE COMMISSIE BIJ DE GEVANGENISSEN TE MECHELEN

- 1-8. Notulen van de zittingen. 1817-1983, 8 dln.
1. 1817 nov. 11-1827 dec. 3
2. 1832 okt. 29-1841 dec. 7
Enkele bladzijden achterin het register werden gebruikt als agenda voor ingekomen stukken (1828 jan.-1832 juni).
3. 1842 jan. 4-1848 mei 29
4. 1848 jun. 17-1855 okt. 23
5. 1855 nov. 7-1876 maart
6. 1884 okt. 11-1892 sept. 3
7. 1943 dec. 10-1955 sept. 7
8. 1955 okt. 25-1983 nov. 30
- 9-10. Kopieboek van uitgaande brieven. 1817-1847, 2 dln.
9. 1817 nov. 24-1829 dec. 10
10. 1840 juni 3-1847 aug. 16
- 11-56. Ingekomen en minuten van uitgaande brieven (algemeen). 1871-1985, 44 pakken en 1 omslag.
Het betreft stukken over uiteenlopende onderwerpen: fiscale onderwerpen, de toepassing van het gevangenisreglement, de voorlopige invrijheidstelling, personeel, e.d.
11. 1831-1836
12. 1837
13. 1838
14. 1839
15. 1840
16. 1842
Stukken betreffende het jaar 1841 ontbreken.
17. 1843
18. 1844
19. 1845
20. 1846
21. 1847
22. 1848
23. 1849
24. 1850
25. 1851
26. 1852
27. 1853
28. 1854
29. 1855
30. 1856
31. 1857
32. 1858
33. 1859
34. 1860
35. 1861
36. 1862
37. 1863

- 38. 1864
- 39. 1865
- 40. 1866
- 41. 1867
- 42. 1868
- 43. 1869
- 44. 1870
- 45. 1871
- 46. 1872-1875
- 47. 1903
- 48. 1907
- 49. 1908
- 50. 1909
- 51. 1910
- 52. 1911
- 53. 1912
- 54. 1913
- 55. 1914
- 56. 1938-1985

Bevat o.m. richtlijnen en foto's i.v.m. het nemen van vingerafdrukken.

- 57. Lastenkohieren. 1832-1837, 1 omslag.

II. INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE GE- VANGENIS TE MECHELEN

A. ARCHIEF VAN DE DIRECTIE

- 1. Algemeen beheer
 - a. Inkomende en uitgaande brieven

- 58-63. Kopieboek van uitgaande briefwisseling (*Registre de correspondance*). 1854-1911, 6 dln.
 - 58. 1854 mei 7-1864 maart 2
Dit kopieboek is onvolledig.
 - 59. 1864 maart 7-1877 nov. 17
 - 60. 1891 juli 2-1894 nov. 12
 - 61. 1894 nov. 13-1899 sept. 1
 - 62. 1899 sept. 1-1906 mei 31
 - 63. 1906 juni 10-1911 apr. 21
- 64. Agenda van uitgaande stukken. 1938 jan. 11-1957 mei 16, 1 deel.

Zie verder nr. 116.

- b. Omzendbrieven, onderrichtingen en dienstorders

- 65-66. Register voor de overschrijving van omzendbrieven (*Livre-copie des circulaires et*

- instructions reçues; Registre des circulaires et instructions*: art. 8 van het reglement van 13 aug. 1856; art. 6 van het reglement van 28 december 1858; model nr. 65 - omz. M.J. van 24 december 1872; model nr. 142 - art. 494 A.R.). 1907-1921, 2 dln.
65. 1907-1918
66. 1919 febr. 4-1921 nov. 10
- 67-75. Register van dienstbevelen (algemeen) (*Registre d'ordre de service*: modellen nr. 64-69 - omz. M.J. van 24 dec. 1872; model nr. 140 - art. 194 A.R.). 1899-1949, 9 dln.
67. 1899 nov.-1908 dec. 31
Het voorblad van het register ontbreekt.
68. 1909 jan. 2-1911 sept. 14
69. 1911 sept. 19-1915 juni 30
70. 1915 juni 30-1919 maart 30
71. 1919 maart 31-1922 juni 13
72. 1922 juni 16-1926 okt. 16
73. 1926 okt. 16-1932 dec. 31
74. 1933 jan. 14-1940 sept. 10
75. 1945 juni 1-1949 dec. 31
- 76-79. Register van dienstbevelen betreffende de bewakingsdienst (*Livre d'ordres à l'usage des surveillants*). 1855-1947, 4 dln.
76. 1855 febr. 28-1875 aug. 25
77. 1894 mei 1-1900 juni 21
78. 1907 febr. 1-1927 maart 7
79. 1944 mei 29-1947 mei 20
80. Onderrichting inzake de voorkoming van venerische ziekten (gedrukt). z.d. (1925-1926), 1 stuk.

c. Periodieke verslagen

Zie PK MECH, archiefblok "gevangenis" (43 nrs.)

Het betreft dagverslagen (1832-1875) en maandverslagen (1814-1850) die door de beheerder van de gevangenis aan de procureur des Konings werden overgemaakt. Deze verslagen geven voornamelijk informatie over het aantal gedetineerden in de gevangenis te Mechelen.

d. Andere

81. Register voor de inschrijving van de toelatingen tot het brengen van een bezoek aan de strafinstelling (*Registre contenant les signatures des autorités ayant droit à visiter l'établissement*). 1863-1908, 1 deel
- 82-83. Archiefinventaris (*Registre d'inventaire des archives*: model nr. 71 - omz. M.J. van 24 december 1872; model nr. 146). 1894-eerste helft 20ste eeuw, 2 dln.
De datering van deze bescheiden gebeurt door het aangeven van de datum waarop de registers in gebruik werden genomen en waarop zij bijgevolg een functie binnen de administratie kregen.
82. (vanaf) 1894 maart 1
83. (vanaf) 1909 juli 25-(1940)
84. Notities met betrekking tot diverse onderwerpen. 2de helft 19de eeuw, 1 deel.
Het gaat overwegend om notities i.v.m. het gevangenisregime en het personeelsbeleid. De notities zijn geordend volgens verschillende trefwoorden, van "absences et congés" tot "visites aux détenus". Achteraan is een trefwoordenindex opgenomen.

- 85-86. Notities met betrekking tot de gevangenisboekhouding. 2de helft 19de eeuw, 2 delen.
Het betreft notities i.v.m. het houden van verschillende boekhoudkundige stukken. De notities worden geordend volgens het nummer van het betrokken boekhoudkundig stuk.

85. omstreeks 1860-1870

86. omstreeks 1870-1890

2. Personeel

- 87-90. Personeelsregister (*Registre matricule du personnel*: model nr. 1 - omz. M.J. van 23 oktober 1865). 2de helft 19de-begin 20ste eeuw, 4 dln.

Voor de datering werd de datum opgegeven waarop de registers in gebruik werden genomen.

87. z.d. (jaren 1840-1860)

88. (vanaf) 1855 maart 1 (met alfabetische index)

89. (vanaf) 1888 november 1 (met alfabetische index)

90. (vanaf) 1902 maart 6 (met alfabetische index)

- 91-109. Personeelsdossiers. 19de-20ste eeuw, 19 pakken.

De dossiers werden alfabetisch geordend op naam van het (kandidaat-)personeelslid. De reeks bevat ook dossiers betreffende kandidaten voor een betrekking in de gevangenis te Mechelen.

91. A-BEECK

92. BER-BU

93. C

94. DAL-DELB

95. DELC-DUP

96. E-G

97. H

98. J

99. K

100. L

101. M-N

102. O-R

103. S

104. T-U

105. VANA-VANDEM

106. VANDEN-VANDEW

107. VANDIJ-VANR

108. VANS-VERM

109. VERR-W

- 110-115. Register van weddestaten (*États de traitement des fonctionnaires et employés; Registre des états de traitement*). 1883-1918, 6 dln.

110. 1883-1886

111. 1892-1893

112. 1894-1898

113. 1899-1902

114. 1903-1909

115. 1913-1918

116. Ingekomen brief van de ontvanger van de registratie i.v.m. de afzetting van de rekenplichtige van de gevangenis. 4 juli 1860, 1 omslag.

De brief is vergezeld van een copie van het kasverslag (1854-febr. 1855) dat aan het Rekenhof werd overgemaakt.

3. Gebouwen

117-119. Stukken i.v.m. onderhouds- en verbeteringswerken. 1834-1900, 3 omslagen.

117. 1834-1838

118. 1847-1849

119. 1899-1900

120. Stukken betreffende de gasverlichting in de gevangenis. 1908-1910, 1 omslag.

- Plattegrond van het arresthuis van Mechelen. Architect D. De Keyser, 1871.
Zie R.A. Beveren. Verzameling kaarten en plans, nr. 324.

4. Financieel beheer

Zie nrs. 85-86.

5. Materieel beheer

Zie nrs. 85-86.

6. Organisatie van de gevangenis

121. Ingekomen en minuten van uitgaande brieven i.v.m. de oprichting van een afdeling voor vrouwen. 1942-1943, 1 omslag.

7. Statuut van de gedetineerden

122-126. Notulen van de personeelsconferentie (omz. 5 mei 1891; model nr. 68 - art. 288 A.R.).
1891-1947, 5 dln.

122. 1891 juni-1905 dec. 30

Dit register is onvolledig.

123. 1906 jan. 31-1908 dec. 31

124. 1915 aug. 26-1923 juli 31

125. 1923 aug. 31-1935 maart 29

126. 1935 apr. 26-1947 mei 26

127. Register betreffende de zgn. standverandering ('mutatieboek': model nr. 68 - art. 288 A.R.). 1932-1967, 1 deel.

128. Kopies van voogdijverslagen en bijhorende stukken. 1940-1946, 1 pak.

Het betreft verslagen opgemaakt door sociale assistenten in het vooruitzicht van een beslissing van de minister van Justitie i.v.m. de voorwaardelijke invrijheidstelling. Een kopie van deze voogdijverslagen (*rapports de tutelle*) werd aan de gevangenisdirectie overgemaakt. De bescheiden bevatten o.m. informatie over de samenstelling van het gezin van de gedetineerde, over zijn gezondheidstoestand en moraliteit, over de oorzaken van de gepleegde feiten, enz.

B. ARCHIEF VAN DE STRAFINRICHTING

1. Strafinrichting algemeen

AANWIJZERS VAN DE IN- EN UITGESCHREVEN GEDETINEERDEN

- 129-132. Indicateur van de in- en uitgeschreven gedetineerden (*Registre indicateur d'entrée et de sortie des détenus*: model nr. 29). 1929-1953, 4 dln.

mannen

129. 1929 jan. 1-1933 juli 10
130. 1933 juli 11-1938 maart
131. 1949 juni 1-1953 juni 12

vrouwen

132. 1930 okt. 12-1937 maart 6

BEVOLKINGSREGISTERS

- 133-158. Bevolkingsregisters (burgers). 1873-1948, 26 dln.

133. 1873-1875
134. 1876-1879
135. 1880-1881
136. 1882-1884
137. 1885-1886 jan.
138. 1887-1890 aug.
139. 1900 aug.-1903 sept.
140. 1903 okt-1905 aug.
141. 1905 aug.-1906 dec.
142. 1907 jan.-1909 dec.
143. 1910 jan.-1911
Bevat ook gegevens m.b.t. de maand mei 1918
144. 1912 jan.-1913 juli
145. 1914 jan.-1915 juli
146. 1916 jan.-1918 jan.
147. 1918-1920
148. 1921 jan.-1922 dec.
149. 1923-1924
150. 1925 apr.-1927 juni
151. 1927 juli-1929 aug.
152. 1929 sept.-1929 dec.
153. 1931
154. 1933 juli-1934 dec.
155. 1935 jan.-1937 dec.
156. 1938 jan.-1941 dec.
157. 1942 jan.-1946 juni
158. 1946 juli-1948 dec.

- 159-165. Bevolkingsregisters (militairen). 1869-1894, 7 dln.

159. 1869 juli-1872 dec.

30 - Inventaris

- 160. 1873-1875
- 161. 1876-1880 febr.
- 162. 1880-1881
- 163. 1884 juli-1884 dec.
- 164. 1885-1886
- 165. 1890 sept.-1894 jan.

- 166. Bevolkingsregister (Regie). 1958 nov.-1963 nov., 1 deel.

DAGBOEKEN

- 167-179. Dagboek van in- en uitgeschreven gedetineerden (*Journal nominatif des détenus entrés et sorties*: model nr. 31 - omz. M.J. van 24 december 1872; model nr. 47). 1919-1951, 13 dln.
- 167. 1919 aug. 24-1921 apr. 18
- 168. 1923 apr. 1-1925 mei 8
- 169. 1925 mei 9-1927 maart 24
- 170. 1927 maart 25-1929 apr. 26
- 171. 1929 apr. 27-1931 sept. 21
- 172. 1931 sept. 22-1933 nov. 19
- 173. 1933 nov. 22-1934 nov. 3
- 174. 1934 nov. 4-1936 dec. 15
- 175. 1936 dec. 16-1939 sept. 18
- 176. 1940 juni 1-1943 jan. 27
- 177. 1945 febr. 20-1946 apr. 30
- 178. 1946 mei 1-1948 apr. 1
- 179. 1948 apr. 1-1951 jan. 8

MORELE VERSLAGGEVING ('MORELE BOEKHOUDING')

- 180-187. Registers van de morele verslaggeving (*Registre de conduite et de punition*: verschillende modellen - instructie van 23 okt. 1865; *Registre de comptabilité morale*: model nr. 64 - art. 279 A.R.). 1899-1924, 8 dln.
De datering van deze registers gebeurt aan de hand van de data van de inschrijving van de gedetineerde in de instelling.
- 180. 1899 juli 29-1908 sept. 19
- 181. 1908 apr. 3- 1910 okt. 25
- 182. 1910 sept. 26-1913 jan. 17
- 183. 1913 febr. 22-1915 aug. 20
- 184. 1915 aug. 19-1917 aug. 24
- 185. 1917 aug. 30-1920 jan. 5
- 186. 1920 jan. 29-1923 jan. 5
- 187. 1923 jan. 7-1924 okt. 9

- 188. Register van aan de gedetineerden opgelegde straffen (model nr. 62 - art. 271 A.R.). 1944-1966, 1 deel.

DOSSIERS

- 189-548. Opsluitingsdossiers. 1867-1950, 360 pakken.

189.	1867
190.	1868
191.	1869
192.	1870
193.	1887 okt.-nov.
	De dossiers ontbreken voor de periode 1871-sept. 1887.
194.	1887 dec.
195.	1888 jan.-febr.
196.	1888 maart
197.	1888 apr.-juni
198.	1888 juli-aug.
199.	1888 sept.
200.	1888 okt.-dec.
201.	1889 jan.-maart
202.	1889 apr.-juni
203.	1889 juli
204.	1889 aug.-sept.
205.	1889 okt.-dec.
206.	1890 jan.-maart
207.	1890 apr.-juni
208.	1890 juli-sept.
209.	1890 okt.-dec.
210.	1891 jan.
211.	1891 febr.
212.	1891 maart
213.	1891 apr.
214.	1891 mei
215.	1891 juni
216.	1891 juli-sept.
217.	1891 okt.-dec.
218.	1892 jan.
219.	1892 febr.
220.	1892 maart
221.	1892 apr.
222.	1892 mei
223.	1892 juni
224.	1892 juli
225.	1892 aug.
226.	1892 sept.
227.	1892 okt.
228.	1892 nov.
229.	1892 dec.
230.	1893 jan.
231.	1893 febr.
232.	1893 maart
233.	1893 apr.
234.	1893 mei
235.	1893 juni
236.	1893 juli-aug.
237.	1893 sept.-okt.
238.	1893 nov.-dec.
239.	1894 jan.-maart

32 - Inventaris

240.	1894 apr.-juni
241.	1894 juli-sept.
242.	1894 okt.-dec.
243.	1895 jan.-maart
244.	1895 juli-sept.
245.	1895 okt.-dec.
246.	1896 jan.-maart
247.	1896 apr.-juni
248.	1896 juli-sept.
249.	1896 okt.-dec.
250.	1897 jan.-maart
251.	1897 apr.-juni
252.	1897 juli-sept.
253.	1897 okt.-dec.
254.	1898 jan.-maart
255.	1898 apr.-juni
256.	1898 juli-sept.
257.	1898 okt.-dec.
258.	1899 jan.-maart
259.	1899 apr.-juni
260.	1899 juli-sept.
261.	1899 okt.-dec.
262.	1900 jan.-maart
263.	1900 apr.-juni
264.	1900 juli-sept.
265.	1900 okt.-dec.
266.	1901 jan.-maart
267.	1901 apr.-juni
268.	1901 juli-sept.
269.	1901 okt.-dec.
270.	1902 jan
271.	1902 febr.
272.	1902 maart
273.	1902 apr.-mei
274.	1902 juni
275.	1902 juli-aug.
276.	1902 sept.
277.	1902 okt.-nov.
278.	1902 dec.
279.	1903 jan.
280.	1903 febr.
281.	1903 maart
282.	1903 apr.
283.	1903 mei
284.	1903 juni
285.	1903 juli-sept.
286.	1903 okt.-nov.
287.	1903 dec.
288.	1904 jan.
289.	1904 febr.
290.	1904 maart
291.	1904 apr.

292.	1904 mei-juni
293.	1904 juli-aug.
294.	1904 sept.
295.	1904 okt.
296.	1904 nov.
297.	1904 dec.
298.	1905 jan.
299.	1905 febr.
300.	1905 maart
301.	1905 apr.-juni
302.	1905 juli-sept.
303.	1905 okt.-dec.
304.	1906 jan.-maart
305.	1906 apr.-juni
306.	1906 juli-sept.
307.	1906 okt.-dec.
308.	1907 jan.-febr.
309.	1907 maart
310.	1907 apr.-mei
311.	1907 juni
312.	1907 juli-aug.
313.	1907 sept.
314.	1907 okt.-nov.
315.	1907 dec.
316.	1908 jan.-febr.
317.	1908 maart-apr.
318.	1908 mei-juni
319.	1908 juli-aug.
320.	1908 sept.-okt.
321.	1908 nov.-dec.
322.	1909 jan.
323.	1909 febr.
324.	1909 maart
325.	1909 apr.
326.	1909 mei
327.	1909 juni
328.	1909 juli-aug.
329.	1909 sept.-okt.
330.	1909 nov.
331.	1909 dec.
332.	1910 jan.-maart
333.	1910 apr.-mei
334.	1910 juni-juli
335.	1910 aug.-sept.
336.	1910 okt.-nov.
337.	1910 dec.
338.	1911 jan.
339.	1911 febr.
340.	1911 maart
341.	1911 apr.
342.	1911 mei
343.	1911 juni

34 - Inventaris

- 344. 1911 juli-aug.
- 345. 1911 sept.-okt.
- 346. 1911 nov.-dec.
- 347. 1912 jan.-febr.
- 348. 1912 maart-apr.
- 349. 1912 mei-juni
- 350. 1912 juli-aug.
- 351. 1912 sept.-okt.
- 352. 1912 nov.-dec.
- 353. 1913 jan.-febr.
- 354. 1913 maart-apr.
- 355. 1913 mei-juni
- 356. 1913 juli-aug.
- 357. 1913 sept.-okt.
- 358. 1913 nov.-dec.
- 359. 1914 jan.-febr.
- 360. 1914 maart
- 361. 1914 juli-aug.
De dossiers voor de maanden april-juni 1914 ontbreken.
- 362. 1914 sept.
- 363. 1914 okt.
- 364. 1915 jan.-maart
De dossiers voor de maanden nov.-dec. 1915 ontbreken.
- 365. 1915 apr.-juni
- 366. 1915 juli-okt.
- 367. 1915 nov.-dec.
- 368. 1916 jan.-maart
- 369. 1916 apr.-juni
- 370. 1916 juli-sept.
- 371. 1916 okt.-dec.
- 372. 1917 jan.-maart
- 373. 1917 apr.-mei
- 374. 1917 juni-juli
- 375. 1917 aug.-sept.
- 376. 1917 okt.
- 377. 1917 nov.-dec.
- 378. 1918 jan.-maart
- 379. 1918 apr.-juni
- 380. 1918 juli-sept.
- 381. 1918 okt.-dec.
- 382. 1919 jan.-febr.
- 383. 1919 maart-apr.
- 384. 1919 mei-juni
- 385. 1919 juli-aug.
- 386. 1919 sept.-okt.
- 387. 1919 nov.-dec.
- 388. 1920 jan.-maart
- 389. 1920 apr.-mei
- 390. 1920 juni-juli
- 391. 1920 aug.-sept.
- 392. 1920 okt.-nov.
- 393. 1920 dec.

- 394. 1921 jan.-febr.
- 395. 1921 maart
- 396. 1921 apr.
- 397. 1921 mei-juni
- 398. 1921 juli-aug.
- 399. 1921 sept.-okt.
- 400. 1921 nov.-dec.
- 401. 1922 jan.-maart
- 402. 1922 apr.-mei
- 403. 1922 juni-juli
- 404. 1922 aug.-sept.
- 405. 1922 okt.-nov.
- 406. 1922 dec.
- 407. 1923 jan.-febr.
- 408. 1923 maart-apr.
- 409. 1923 mei-juni
- 410. 1923 juli-aug.
- 411. 1923 sept.-okt.
- 412. 1923 nov.-dec.
- 413. 1924 jan.-maart
- 414. 1924 apr.-mei
- 415. 1924 juni
- 416. 1924 juli-sept.
- 417. 1924 okt.-dec.
- 418. 1925 jan.-maart
- 419. 1925 apr.-juni
- 420. 1925 juli-sept.
- 421. 1925 okt.-dec.
- 422. 1926 jan.-maart
- 423. 1926 apr.-juni
- 424. 1926 juli-sept.
- 425. 1926 okt.-dec.
- 426. 1927 jan.-maart
- 427. 1927 apr.-juni
- 428. 1927 juli-sept.
- 429. 1927 okt.-dec.
- 430. 1928 jan.-maart
- 431. 1928 apr.-juni
- 432. 1928 juli-sept.
- 433. 1928 okt.-dec.
- 434. 1929 jan.-maart
- 435. 1929 apr.-juni
- 436. 1929 juli-sept.
- 437. 1929 okt.-dec.
- 438. 1930 jan.-maart
- 439. 1930 apr.-juni
- 440. 1930 juli-sept.
- 441. 1930 okt.-dec.
- 442. 1931 jan.-maart
- 443. 1931 apr.-juni
- 444. 1931 juli-sept.
- 445. 1931 okt.-dec.

- 446. 1932 jan.-maart
- 447. 1932 apr.-juni
- 448. 1932 juli-sept.
- 449. 1932 okt.-dec.
- 450. 1933 jan.-maart
- 451. 1933 apr.-juni
- 452. 1933 juli-sept.
- 453. 1933 okt.-dec.
- 454. 1934 jan.-maart
- 455. 1934 apr.-juni
- 456. 1934 juli-sept.
- 457. 1934 okt.-dec.
- 458. 1935 jan.-maart
- 459. 1935 apr.-juni
- 460. 1935 juli-sept.
- 461. 1935 okt.-dec.
- 462. 1936 jan.-maart
- 463. 1936 apr.-juni
- 464. 1936 juli-sept.
- 465. 1936 okt.-dec.
- 466. 1937 jan.-maart
- 467. 1937 apr.-juni
- 468. 1937 juli-sept.
- 469. 1937 okt.-dec.
- 470. 1938 jan.-maart
- 471. 1938 apr.-juni
- 472. 1938 juli-sept.
- 473. 1938 okt.-dec.
- 474. 1939 jan.-maart
- 475. 1939 apr.-juni
- 476. 1939 juli-sept.
- 477. 1940 juli-sept.
- De dossiers voor de maanden oktober 1939-juni 1940 ontbreken.
- 478. 1940 okt.-dec.
- 479. 1941 jan.-maart
- 480. 1941 apr.-juni
- 481. 1941 juli-sept.
- 482. 1941 okt.-dec.
- 483. 1942 jan.-maart
- 484. 1942 apr.-juni
- 485. 1942 juli-sept.
- 486. 1942 okt.-nov.
- 487. 1942 dec.
- 488. 1943 jan.-febr.
- 489. 1943 maart
- 490. 1943 apr.-juni
- 491. 1943 juli
- 492. 1943 aug.-sept.
- 493. 1943 okt.-nov.
- 494. 1944 jan.-maart
- 495. 1944 juli-aug.
- 496. 1944 sept. 1-23

- 497. 1944 sept. 24-30
- 498. 1944 okt.-nov.
- 499. 1944 dec.
- 500. 1945 jan.
- 501. 1945 febr.
- 502. 1945 maart
- 503. 1945 apr.
- 504. 1945 mei
- 505. 1945 juni
- 506. 1945 juli
- 507. 1945 aug.
- 508. 1945 sept.
- 509. 1945 okt.
- 510. 1945 nov.
- 511. 1945 dec.
- 512. 1946 jan.
- 513. 1946 febr.
- 514. 1946 maart
- 515. 1946 apr.
- 516. 1946 mei
- 517. 1946 juni
- 518. 1946 juli
- 519. 1946 aug.
- 520. 1946 sept.
- 521. 1946 okt.
- 522. 1946 nov.
- 523. 1946 dec.
- 524. 1947 jan.
- 525. 1947 febr.
- 526. 1947 maart
- 527. 1947 apr.
- 528. 1947 mei
- 529. 1947 juni-juli
- 530. 1947 aug.-sept.
- 531. 1947 okt.-nov.
- 532. 1947 dec.
- 533. 1948 jan.-maart
- 534. 1948 apr.-mei
- 535. 1948 juni
- 536. 1948 juli
- 537. 1948 aug.
- 538. 1948 sept.
- 539. 1948 nov.-dec.
- 540. 1949 jan.-febr.
- 541. 1949 maart-apr.
- 542. 1949 mei-juni
- 543. 1949 juli-sept.
- 544. 1949 okt.-dec.
- 545. 1950 jan.-maart
- 546. 1950 apr.-juni
- 547. 1950 juli-sept.
- 548. 1950 okt.-dec.

549-551. Steekkaartsysteem. z.d. 3 pakken.

De steekkaarten zijn alfabetisch geordend op naam van de gedetineerden en bieden toegang tot de rollen en de opsluitingsdossiers. Zij bevatten de volgende namen: naam, voornaam, geboortedatum en -plaats, datum van inschrijving en ontslag en 'classificatiecodes'.

- 549. A-I
- 550. J-VANDER
- 551. VANDES-Z

2. Arresthuis

GEGIJZELDEN WEGENS SCHULDEN (LIJFSDWANG)

552-554. Rol (*Registre d'écrou des détenus pour dettes*). 1841-1933, 3 dln.

Dit register bevat voornamelijk processen-verbaal van gevangenzetting en vonnisuittreksels van de Burgerlijke Rechtbank van Mechelen.

- 552. 1841 aug. 7-1853 sept. 16 (met alfabetische index)
- 553. 1853 nov. 23-1860 (aug.) (met alfabetische index)
- 554. 1860 aug. 8-1933 juli 20

VREEMDELINGEN

555-556. Rol (*Registre des bulletins de renseignements concernant les étrangers*) (model nr. 14; model nr. 50). 1891-1924, 2 dln.

- 555. 1891 jan. 1-1908 okt. (nrs. 1-348; 1-21)
- 556. 1908 (nov.)-1924 (mei) (nrs. 22-272)

OPGESLOTENEN KRACHTENS EEN BEVEL TOT BEWARING

557-584. Rol betreffende personen opgesloten krachtens een bevel tot bewaring (*Registre des mandats de dépôt*, nadien *Registre d'écrou de la maison d'arrêt*). jaar XI thermidor 7 (26 juli 1802)-1958 28, dln.

- 557. jaar XI thermidor 7 (26 juli 1802)-1807 mei 21
- 558. 1807 dec. 14-1817 febr. 7
- 559. 1832 dec. 5-1836 jan. 18 (nrs. 1-1000) (met alfabetische index)
- 560. 1836 jan. 19-1837 sept. 6 (nrs. 1-1019) (met alfabetische index)
- 561. 1837 sept. 9-1839 juni 6 (nrs. 1020-2151)
- 562. 1839 juni 7-1846 febr. 27 (nrs. 2145-3780)
- 563. 1846 febr. 27-1849 febr. 1 (nrs. 3781-4528) (met alfabetische index)
- 564. 1849 febr. 7-1854 febr. 23 (nrs. 4529-5111) (met alfabetische index)
- 565. 1854 maart 3-1855 dec. 1 (nrs. 1-321) (met alfabetische index)
- 566. 1855 dec. 6-1860 nov. 11 (nrs. 1-597) (met alfabetische index)
- 567. 1860 sept. 13-1863 juni 16 (nrs. 1-298) (met alfabetische index)
- 568. 1863 juni 29-1877 dec. 24 (nrs. 1-664)
- 569. 1878 jan. 22-1881 nov. 15 (nrs. 1-303)
- 570. 1881 nov. 22-1884 dec. 25 (nrs. 1-321)
- 571. 1884 febr. 25-1888 mei 26 (nrs. 1-597)
- 572. 1888 mei 26-1892 apr. 26 (nrs. 1-476) (met alfabetische index)
- 573. 1892 apr. 29-1902 dec. 26 (nrs. 1-615) (met alfabetische index)
- 574. 1902 dec. 28-1911 apr. 11 (nrs. 1-588) (met alfabetische index)
- 575. 1911 apr. 15-1916 juni 19 (nrs. 1-727) (met alfabetische index)

- 576. 1916 juni 19-1919 nov. 10 (nrs. 1-766) (met alfabetische index)
- 577. 1919 nov. 10-1925 dec. 29 (nrs. 1-720) (met alfabetische index)
- 578. 1926 jan. 1-1933 febr. 14 (nrs. 1-790)
- 579. 1933 febr. 25-1939 sept. 15 (nrs. 1-522)
- 580. 1940 juni 1-1944 nov. 22 (nrs. 1-1204)
- 581. 1944 nov. 22-1945 mei 18 (nrs. 1-1206)
- 582. 1945 mei 18-1946 juli 1 (nrs. 1207-2901)
- 583. 1946 juli 1-1947 juni 24 (nrs. 2902-3195)
- 584. 1947 juni 25-1958 juni 19 (nrs. 3196-4663)

PASSANTEN

- 585-587. Rol. 1817-1845, 3 dln.
- 585. 1817 mei 24-1824 mei 8 (nrs. 5138-9926)
Deze rol draagt op de rug de vermelding "prisons réunis".
- 586. 1834 april 9-1838 juli 19
- 587. 1838 aug. 7-1845 jan. 4

POLITIEK GEDETINEERDEN

- 588-594. Rol. 1914-1944, 7 dln.
Deze rol heette tijdens de Eerste Wereldoorlog *Registre des détenus mis à la disposition de l'autorité allemande*, tijdens de jongste Duitse bezetting *Register van opgesloten ter beschikking der bezettende overheid*. De eerste vijf rollen werden in 1990 door het Bestuur van Oorlogsschade van het Ministerie van Volksgezondheid bij het Rijksarchief neergelegd.
- 588. 1914 nov. 6-1915 dec. 6 (met alfabetische index)
- 589. 1915 dec. 27-1916 dec. 31 (met alfabetische index)
- 590. 1917 jan. 2-1917 sept. 12 (met alfabetische index)
- 591. 1917 sept. 12-1918 mei 4 (met alfabetische index)
- 592. 1918 mei 4-1918 okt. 15 (met alfabetische index)
- 593. 1940 sept. 18-1943 mei 14 (nrs. 1-569)
- 594. 1943 mei 18-1944 aug. 29 (nrs. 1-432)

3. Strafhuis

- 595-655. Algemene rol. 1808-1950, 61 dln.
In de rol van het 'strafhuis' werden tot begin december 1832 (nrs. 1-7) ook beklaagden ingeschreven. De rug van de delen van nr. 8 e.v. vermelden duidelijk "maison de correction" i.p.v. "maison de correction et d'arrêt" in de periode daarvoor.
- 595. 1808 aug. 23-1818 jan. 30
- 596. 1817 juli 6-1819 dec. 9 (nrs. 1-652)
- 597. 1819 dec. 9-1822 nov. 16 (nrs. 653-5395)
- 598. 1822 nov. 16-1824 sept. 22 (nrs. 5396-5993)
- 599. 1824 sept. 22-1826 jan. 13 (nrs. 5994-[6791])
De rol voor de periode 14 januari 1826-28 mei 1827 ("register A9") ontbreekt.
- 600. 1827 mei 29-1829 aug. 11 (nrs. 6792-9414)
- 601. 1829 aug. 14-1832 dec. 5 (nrs. 1-687)
- 602. 1832 dec. 4-1835 apr. 28 (nrs. 1-797) (met alfabetische index)
- 603. 1835 apr. 28-1836 juli 2 (nrs. 1-587)
- 604. 1836 juli 8-1837 juni 24 (nrs. 588-1169)

605. 1837 juni 23-1839 mei 7 (nrs. 1170-2315)
606. 1839 mei 7-1844 apr. 30 (nrs. 2316-4490)
607. 1844 mei 7-1846 sept. 5 (nrs. 4491-5087)
608. 1846 sept. 4-1848 febr. 24 (nrs. 5088-5683)
609. 1848 jan. 25-1850 dec. 31 (nrs. 5684-6585)
610. 1851 jan. 1-1854 apr. 21 (nrs. 6586-8445) (*zie verder nr. 657*)
611. 1854 apr. 23-1855 febr. 27 (nrs. 1-293) (met alfabetische index)
612. 1855 febr. 27-1855 dec. 24 (nrs. 1-303) (met alfabetische index)
613. 1855 dec. 24-1857 aug. 19 (nrs. 1-597a) (met alfabetische index)
614. 1857 aug. 20-1859 aug. 1 (nrs. 1-747) (met alfabetische index)
615. 1859 aug. 1-1860 juni 10 (nrs. 1-299) (met alfabetische index)
616. 1860 juni 10-1861 mei 14 (nrs. 1-297) (met alfabetische index)
617. 1861 mei 15-1862 juli 17 (nrs. 1-429) (met alfabetische index)
618. 1862 juli 17-1864 sept. 12 (nrs. 1-741) (met alfabetische index)
619. 1864 sept. 12-1867 aug. 18 (nrs. 1-926) (met alfabetische index)
620. 1867 aug. 19-1870 jan. 25 (nrs. 1-915) (met alfabetische index)
621. 1870 jan. 25-1871 juni 29 (nrs. 1-711) (met alfabetische index)
622. 1871 juni 30-1873 sept. 9 (nrs. 1-903) (met alfabetische index)
623. 1873 sept. 9-1875 juni 6 (nrs. 1-807) (met alfabetische index)
624. 1877 febr. 2-1878 juli 24 (nrs. 1-903) (met alfabetische index)
625. 1878 juli 25-1880 febr. 26 (nrs. 1-897) (met alfabetische index)
626. 1880 febr. 27-1881 juni 11 (nrs. 1-570) (met alfabetische index)
627. 1881 juni 13-1882 dec. 6 (nrs. 1-870) (met alfabetische index)
628. 1882 dec. 6-1884 jan. 24 (nrs. 1-855) (met alfabetische index)
629. 1884 jan. 24-1886 mei 5 (nrs. 1-1193) (met alfabetische index)
630. 1886 mei 6-1887 juli 18 (nrs. 1-800) (met alfabetische index)
631. 1887 juli 18-1888 maart 21 (nrs. 1-627) (met alfabetische index)
632. 1888 maart 22-1889 juli 17 (nrs. 1-569) (met alfabetische index)
633. 1889 juli 17-1890 dec. 2 (nrs. 1-716) (met alfabetische index)
634. 1890 dec. 2-1891 aug. 21 (nrs. 1-855) (met alfabetische index)
635. 1891 aug. 21-1893 juni 26 (nrs. 1-1203) (met alfabetische index)
636. 1893 juni 27-1895 aug. 23 (nrs. 1-1226) (met alfabetische index)
637. 1895 aug. 25-1897 dec. 21 (nrs. 1-1062) (met alfabetische index)
638. 1897 dec. 23-1899 dec. 31 (nrs. 1-860) (met alfabetische index)
639. 1900 jan. 1-1902 mei 23 (nrs. 1-1023) (met alfabetische index)
640. 1902 mei 24-1904 mei 3 (nrs. 1-898) (met alfabetische index)
641. 1904 mei 3-1906 jan. 20 (nrs. 1-599)
642. 1906 jan. 22-1907 dec. 26 (nrs. 1-688) (met alfabetische index)
643. 1907 dec. 27-1910 maart 9 (nrs. 689-690; 1-898) (met alfabetische index)
644. 1910 maart 9-1912 maart 15 (nrs. 1-747) (met alfabetische index)
645. 1912 maart 16-1912 maart 18 (nrs. 1-727) (met alfabetische index)

De rollen voor de periode 19 maart 1912-17 maart 1915 ontbreken.

646. 1915 maart 18-1919 dec. 10 (nrs. 1-740) (met alfabetische index)
647. 1919 dec. 10-1923 maart 27 (nrs. 1-661) (met alfabetische index)
648. 1923 apr. 4-1927 maart 8 (nrs. 1-745)
649. 1927 maart 10-1929 sept. 25 (nrs. 1-791)
650. 1929 sept. 28-1932 febr. 26 (nrs. 1-785)
651. 1932 febr. 27-1934 febr. 8 (nrs. 1-779) (met alfabetische index)
652. 1934 febr. 9-1936 juni 27 (nrs. 1-1075)
653. 1936 juni 27-1939 sept. 6 (nrs. 1-1075)
654. 1940 juni 7-1945 nov. 23 (nrs. 1-1794)

De rol voor de periode 7 september 1939-6 juni 1940 ontbreekt.

655. 1945 nov. 30-1950 aug. 28 (nrs. 1795-2984)
- 656-657. Alfabetische tafels. 1844-1865. 2 dln.
656. 1844 mei 7-1850 dec. 17 (nrs. 4491-6585) (zie hierboven nrs. 607-609)
657. 1851 jan. 1-1865 apr. 21 (nrs. 6586-8445)

4. Huis van bewaring

- 658-682. Rol (*Registre d'écrou pour les maisons de passage*, nadien *Registre d'écrou de la maison de dépôt*: verschillende modellen - omz. M.J. van 7 jan. 1830 en 22 febr. 1833). 1817-1954, 25 dln.

burgers

658. 1817 juli 6-1824 juni 24 (nrs. 1-7916)
659. 1824 juni 25-1831 nov. 7 (nrs. 7917-14266)
660. 1837 febr. 1-1840 maart 1 (nrs. 1-1148, 1-660, 1-114)
661. 1840 maart 6-1849 febr. 17 (nrs. 115-2154)
662. 1850 jan. 8-1860 okt. 5 (nrs. 2146-3185, 1-86, 1-99, 1-534)
663. 1860 okt. 14-1869 apr. 7 (nrs. 1-966)
664. 1873 jan. 10-1880 febr. 28 (nrs. 1-798)
665. 1880 maart 1-1882 jan. 31 (nrs. 1-1176)
666. 1883 febr. 1-1885 febr. 25 (nrs. 1-1276)
667. 1885 maart 1-1887 jan. 4 (nrs. 1-1161)
668. 1887 jan. 1-1889 jan. 31 (nrs. 1-1345)
669. 1889 febr. 1-1891 aug. 10 (nrs. 1-1357)
670. 1891 aug. 10-1895 okt. 16 (nrs. 1-1950)
671. 1895 okt. 17-1898 aug. 24 (nrs. 1-1170)
672. 1898 aug. 24-1903 jan. 10 (nrs. 1-1490)
673. 1903 jan. 10-1906 apr. 23 (nrs. 1-1400)
674. 1906 apr. 23-1910 juni 21 (nrs. 1-1343) (met alfabetische index)
675. 1910 juni 21-1918 maart 27 (nrs. 1-2770) (met alfabetische index)
676. 1918 mei 4-1927 juli 1 (nrs. 1-1996) (met alfabetische index)
677. 1927 juli 1-1939 sept. 7 (nrs. 1-1650)
678. 1940 aug. 19-1954 maart 24 (nrs. 1-1108)

militairen

679. 1837 jan. 30-1840 maart 6 (nrs. 1-344, 1-328, 16-75)
680. 1840 maart 6-1860 aug. 7 (nrs. 76-1211, 1-41, 1-205)
681. 1861 juli 1-1869 juni 15 (tuchtkwartier)
- De titel van de rol luidt: "registre d'écrou des militaires punis disciplinairement".

recidivisten

682. 1947 aug. 21-1951 nov. 5 (nrs. 1-342)

VEROORDEELDEN WEGENS GERECHTKOSTEN

683. Rol (*Registre d'écrou des personnes condamnés pour frais de justice*). 1871 apr. 1-1871 juni 29, 1 deel.

VEROORDEELDEN DOOR DE 'POLITIERECHTBANKEN'

- 684-685. Rol van de veroordeelden door de 'Politierechtbanken' (*Registre d'écrou des individus condamnés par les Tribunaux de simple police et les conseils de discipline de la Garde civique*). 1860-1872, 2 dln.

Deze categorie gedetineerden werd tot en met 1859 opgesloten in het strafhuis.

684. 1860 jan. 1-1866 juli 23 (nrs. 1-1594)

685. 1866 juli 21-1872 dec. 24 (nrs. 1-1049)

De inschrijvingen onder de nrs. 1047-1048 ontbreken.

5. Provoosthuis

686. Rol. 1860 aug. 20-1862 jan. 7

Voor de periode na januari 1862: zie rol van het Huis van Bewaring, nrs. 663 e.v.

687. *Niet toegekend nummer.*

C. Archief van de Psychiatrische Afdeling

- 688-689. Rol. 1946-1947, 2 katernen.

Deze "répertoires" werden gevormd door de 'Mechelse afdeling voor de bescherming van de maatschappij' (*section de défense sociale de Malines*) van de gelijknamige afdeling van de gevangenis van Sint-Gillis (Brussel). In het chronologisch repertorium werd de volgende informatie opgenomen: naam en voornaam, de data van inschrijving en ontslag, de duur en het motief van de internering, de rechtbank die de straf uitsprak en de datum van de gerechtelijke uitspraak, de datum waarop de geïnterneerde voor een invrijheidstelling op proef in aanmerking kwam, de data van de verschijning voor de Commissie voor de Bescherming van de Maatschappij, de beslissing die voornoemde commissie trof en de datum en de duur van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

688. 1946-1947 (aug.)

689. 1947 (aug.)-1947 nov. 25

D. Archief van de Dienst boekhouding

Voor de datering van de boekhoudkundige bescheiden gelden de data waarop de registers in gebruik werden genomen enerzijds en de data waarop deze werden afgesloten anderzijds.

1. Rekenplichtige van de strafinrichting

690. Grootboek (model nr. 81). 1926-1927, 1 deel.

691. Grootboek van onbepaalde uitstellen (*Sommier des surséances indéfinies*: model nr. 52 - art. § 165 R.B. 1865 dl. I (*Comptabilité. Règlement*, 1865, p. 126-127 en 291-293)). 1866, jan. 1-1925, okt. 31, 1 deel.

Oninvorderbare bedragen werden uit de grootboeken geschrapt en op datum van de beslissing van de minister ingeschreven in het grootboek van onbepaalde uitstellen nr. 52.

- 692-693. Kasboek (*Livre de caisse*) (model nr. 33 - R.B. 1865, model nr. 27 - art. 103 R.B. 1891, model nr. 182 - art. 95 R.B. 1906). 1885-1925, 2 dln.

692. 1885-1910 febr. 15

693. 1910-1925

694-701. Dagboek van ontvangsten (*Journal de recette*) (model nr. 15 - R.B. 1865; model nr. 9 - art. 47 R.B. 1891; model nr. 162 - art. 41 R.B. 1906). 1866-1954, 8 dln.

- 694. 1866-1877
- 695. 1878-1884
- 696. 1885-1897 okt. 31
- 697. 1897-1907 okt. 31
- 698. 1907 jan. 1-1924 dec. 31
- 699. 1923 dec. 28-1929 aug. 20
- 700. 1932 sept.-1937 febr. 6
De eerste pagina ontbreekt.
- 701. 1937 jan. 4-1954 dec. 31

702-720. Dagboek van ontvangsten en uitgaven voor order (uitgangskassen) (model nr. 17 - R.B. 1865; model nr. 10 R.B. 1891; model nr. 163 - art. 49 R.B. 1906). 1866-1951, 19 dln.

UITGANGSKASSEN BURGERS

- 702. 1866-1872
- 703. 1874-1877
- 704. 1878-1884
- 705. 1899-1904
- 706. 1904 nov. 10-1908 dec. 31
- 707. 1909-1912
De laatste pagina ontbreekt.
- 708. 1912 dec. 31-1916 jan. 4
- 709. 1915 dec. 19-1917 dec. 31
- 710. 1917 dec. 31-1919 dec. 31
- 711. 1920 jan. 1-1922 juli 25
- 712. (1923 sept.)-1926 juni 30
De eerste 35 pagina's ontbreken.
- 713. 1926 juli-1930 okt. 31
- 714. 1938 dec. 18-1944 nov. 25
- 715. 1944 okt. 19-1945 juli 20
- 716. 1945 juli 21-1948 sept. 30
- 717. 1948 okt. 1-1951 sept. 19

UITGANGSKASSEN MILITAIRES

- 718. 1869-1873

SAMENVATTINGEN

- 719. 1873, eerste trimester
- 720. 1873-1881

721-726. Register van vastgestelde rechten en producten (*Sommier des droits et produits constatés*: model nr. 13 - R.B. 1865; model nr. 8 - art. 45 R.B. 1891; model nr. 161 - art. 30 R.B. 1906). 1866-1927, 6 dln.

- 721. 1866-1878
- 722. 1879-1884
- 723. 1885-1897 dec. 31
- 724. 1897 jan. 1-1907 okt. 31

725. 1907 jan. 1-1922 okt. 31
 726. 1922 juli 17-1927 maart 31
- 727-752. Factuurboeken van aankopen en uitgaven (algemeen) (model nr. 21 - R.B. 1865, model nr. 15 - art. 61 R.B. 1891; model nr. 169 - art. 59 R.B. 1906). 1846-1950, 26 dln.
727. 1846-1852 juli
 728. 1859-1865
 729. 1866-1879
 730. 1880 jan. 1-1884 sept. 29
 731. 1883 dec. 15-1887 okt. 19
 732. 1887 juli 25-1892 juni 18
 733. 1892 jan. 1-1895 aug.
 734. 1895 (aug.)-1898 juni 25
 Het titelblad ontbreekt.
 735. 1897 nov. 23-1900 (juni)
 736. 1900 dec. 13-1903 (aug.)
 737. 1903 sept.-1906 mei 23
 738. 1906 jan. 9-1908 aug.
 739. 1908 okt. 9-1910 (nov.)
 740. 1910-1913 (aug.)
 De eerste pagina ontbreekt.
 741. 1913 mei 25-1915 aug.
 742. 1915 jan. 1-1917 (aug.)
 743. 1917 aug. 28-1919 (sept.)
 De laatste pagina ontbreekt.
 744. 1919 nov. 13-1921 okt. 11
 745. 1921 okt. 10-1924 (aug.)
 De laatste pagina ontbreekt.
 746. 1924 okt. 11-1927
 747. 1928-1935
 De laatste pagina ontbreekt.
 748. 1936 jan. 24-1942 (okt.)
 749. 1942 mei 7-1945 sept. 1
 750. 1945 mei 25-1945 dec. 31
 751. 1946 jan. 1-1947
 752. 1948-1950
753. Register betreffende gedetineerden voor wie de onderhoudskosten niet ten laste van de Staat vallen (*Registre des détenus à charge d'autres caisses*: model nr. 235 - art. 244 R.B. 1906). 1908, maart 10-1964, juni 30, 1 deel.
754. Register van de voorafbetaalde fondsen (*Registre des fonds avancés*: model nr. 176 - art. 72 R.B. 1906). 1918 sept. 26-1928 jan. 12, 1 deel.

2. Rekenplichtige van de Regie van de gevangenisarbeid

755. Dagboek van uitgaven (*Journal des dépenses [du] service industriel*: model B - K.B. van 14 maart 1869). 1869 juli 1-1892 maart 30, 1 deel.
756. Factuurboek van aankopen en uitgaven (model nr. 169 - art. 59 R.B. 1906). 1931 dec. 30-1935, 1 deel.

- 757-779. Factuurboek van verkopen en overdrachten (*Facturier des ventes (et cessions)*): model nr. 2 - R.B. 1865; model nr. 7 - art. 37 R.B. 1891; model nr. 160 (of 160 R) - art. 29 R.B. 1906). 1866-1963, 15 dln.

EERSTE REEKS

- 757. 1866 jan. 1-1884 dec. 31
- 758. 1885 jan. 1-1894 okt. 31
- 759. 1894 jan. 1-1901 okt. 31
- 760. 1901 jan. 30-1904 okt. 31
- 761. 1903 dec. 31-1906 okt. 31
- 762. 1906 jan. 15-1912 juni
- 763. 1912 juni-1921 dec. 31
- 764. 1920 dec. 31-1925 febr. 8
- 765. 1925 maart 13-1928 okt. 31
- 766. 1928 jan. 7-1931 okt. 31
- 767. 1931 dec. 30-1934 sept. 1
- 768. 1934 juli 1-1937 febr. 3
- 769. 1937 jan. 2-1963

TWEEDE REEKS

- 770. 1930 dec. 15-1936 sept. 30
- 771. 1936 febr. 19-1958

D. Archief van de Bibliotheek en de Educatieve Dienst

E. Archief van de Medische Dienst

- 772-777. Register van het bezoek van de geneesheer aan de ingeschreven en over te brengen gedetineerden (*Registre de visite par le médecin des détenus entrants et des détenus à transférer*: model nr. 48 - art. 406 A.R.). 1921-1956, 6 dln.
- 772. 1921 jan. 25-1925 aug. 28
 - 773. 1925 aug. 29-1931 maart 17
 - 774. 1931 maart 20-1935 sept. 16 (de eerste en laatste pagina's ontbreken)
 - 775. 1935 sept. 18-1938 dec. 1
 - 776. 1938 dec. 6-1945 jan. 10
 - 777. 1948 juni 24-1956 nov. 3
- 778-780. Dagboek van de geneesheer (*Journal du médecin*) (model nr. 45 - omz. M.J. van 24 december 1872; model nr. 97 - art. 408 A.R.). 1876-1953, 3 dln.
- 778. 1876 jan. 1-1910 dec. 27
 - 779. 1911 jan. 1-1937 juni 22
 - 780. 1937 juli 7-1953 aug. 26
781. Dagboek van de dienst voor geestelijke gezondheidszorg (*Registre du Service de médecine mentale* - § V van de omz. M.J. van 2 augustus 1892). 1892 okt. 21-1908 mei 5, 1 deel.

46 - Inventaris

782. 'Medisch register' (*Registre médical*: model nr. 94 - art. 411 A.R.). 1914 jan. 14-1924 nov. 21, 1 deel.

